

Referat fra 3. møde i Lokal Trepert Vidå-Kruså mandag d. 28. april.

Tidspunkt: Mandag d. 28. april kl. 15:00-17.00

Erik Uldall Hansen (Aabenraa Kommune)
Philip Tietje (Aabenraa Kommune)
Bo Jessen (Tønder Kommune)
Lars-Erik Skydsbjerg (Tønder Kommune)
Mads Skau (Haderslev Kommune)
Helene H. Appel (Haderslev Kommune)
Anders Sørensen (Sønderjysk Familielandbrug)
Bo Bejer (Spiras)

Søren Jensen (DN)
Christa Jørgensen (DN)
Kristina Bertram (Stedfortræder Naturstyrelsen)
Tine Fricke (Aabenraa Kommune)
Alexander Sabroe (Aabenraa Kommune)
Nanna Sophie Werdelin (FLI-sekretariat)
Flemming Sørensen (Kystvandrådet)

Referat:

1. Velkomst v. Erik Uldall Hansen

Kort præsentationsrunde

2. Introduktion til Kystvandrådet Vadehavet

Flemming Sørensen, Kystvandrådet. Slides sendes ud.

3. Opfølgning fra 2. møde v. Erik Uldall Hansen

Opklaring fra Aabenraa Kommune om at DN træder ud af teknikgruppen
Kronik på Avisen Danmark af formændene fra de 23 Lokale Treparter om arbejdet i
treparterne.

I kan læse den her: [Kronik: I de lokale treparter bliver samarbejde konge](#)

Drøftelse af ny opgørelse fra Miljø- og Ligestillingsministeriet omkring
kvælstofreduktioner, der kan hentes ved spildevandsindsatser og nye krav til forbedret
rensning for 16 udpegede rensningsanlæg heriblandt Stegholt rensningsanlæg i
Aabenraa Kommune.

Kvælstofreduktioner der skabes igennem etablering af fx lavbundsprojekter tæller med i
fremtidige opgørelser. Dette har særlig relevans i forhold til evt. fremtidige
kvælstofreduktionskrav til oplandet, der afvander til Lister Dyb (Vidå-Kruså).

4. Bordet rundt – siden sidst fra alle

Tønder: Møde i lokal, lokal trepart og sendt pressemeddelelse ud ang. at de er i gang. KL Klima- og Miljøtopmøde. Lokal lokale trepart har aftalt at de kigger ned i to projekter – hvad kan vi få ud af det, hvad skal der til for at skabe større sammenhængende naturområder. Projekter begynder at forme sig.

Landbrug & Fødevarer (L&F): Til møde med sekretariatet for Lokal Trepert Vidå-Kruså i Aabenraa Kommune. Det fungerede rigtig godt med en uformel snak omkring hvordan landbruget kan bidrage og hvordan vi kan hjælpe hinanden.

Haderslev: Med i tre Lokale Treparter og afholder interne møder efter alle møder i lokale treparter. De har søgt Kystvandråd til Haderslev. Store krav til Haderslev spildevandsanlæg.

NST: Der kommer flere ressourcer i hele naturstyrelsen og NST Sønderjylland får en ny medarbejder, der skal arbejde med projekter.

DN: Ligger inde med en hel del forslag til projekter, som sendes til Aabenraa og Tønder (indsamlet via dialogforum: sportsfiskerne, frilandsrådet m.fl.). 6-8 forskellige store områder op til 4000 hektar.

Sekretariatet: Møde med DN og L&F i forrige uge.

Aabenraa: Der afholdes lodsejermøder d. 12. og 14. maj. Søgt kystvandråd til Aabenraa Fjord og forventer svar i maj. Erik har været til møde i KL Klima- og Miljøtopmøde og der blev stillet mange spørgsmål om jordfordeling. Jordfordeling er vigtigt for landmændene og ministeren nævnte at der er lavet en fond hvor man kan søge. Aabenraa Kommune arbejder på en kommunikationsplan. Inden for den Lokale Trepert Vidå-Kruså skal Aabenraa Kommune forvente at omlægge ca. 1.650 ha af de kulstofrige landbrugsarealer og tilsvarende 1.650 ha randområder.

Der er forud for lodsejermøderne indkommet følgende projektforslag

Indsender af forslag	Lodsejere	DN	Aabenraa Kommune projekter der genoptages
Antal projekter (areal i ha)	1 (ca. 10 ha)	1 (ukendt antal ha)	3 (ca. 260 ha)

5. 16:30-16:35 Nyt fra sekretariatet v. Nanna Werdelin Ravn

Se slides for de tre punkter der blev nævnt.

Der savnes et direkte link/vej til hvor man som lodsejer skal gå hen eller hvor man kan sende lodsejere hen ved ønske om opstart af projekter. For nuværende skal man henvise til udtagningskonsulenter eller den pågældende kommune. For Aabenraa Kommune kan forslag og henvendelser omkring omlægningsprojekter fra lodsejere sendes til naturprojekter@aabenraa.dk

6. 16:35-16.40 Præsentation af ny tidsplan, grundet fejlmelding fra SGAV v. Nanna Werdelin Ravn

Tidsplanen er tilpasset ændret frist jf. udmelding på SGAV's hjemmeside (31. december 2025) for færdiggørelse af omlægningsplanerne.

Vigtigt at forvaltningerne har Lokal Trepert og omlægningsplanen på som orienteringspunkt på udvalgmøder i løbet af året.

7. 16.40-16.50 Emner til og fra Taskforce v. Erik Uldall Hansen og Alexander Sabroe

Barriereliste og spørgsmål-svar fra Task Forcen er sendt ud med referatet. Der indmeldes til Task Forcen barrieren omkring den økonomiske risiko, der bæres af kommune og lodsejer i forbindelse med projekterne.

Der indmeldes et ønske om, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) eller Ministeriet for Grøn Trepert udarbejder et orienteringsbrev til alle relevante lodsejere.

8. 16.50-17:00 Eventuelt

Et ønske om, at der fra centralt hold udregnes specifikke krav for omlægning i de forskellige kommuner. Der henvises til <https://sgav.dk/groen-trepert/lokale-treparters/spoergsmaal-og-svar> , hvor SGAV besvarer spørgsmålet "Hvad er målsætningerne for udtagning af lavbundsjord og skovrejsning for den enkelte lokale trepart eller komme?"

En drøftelse af Natur som en "kan" eller en "skal" opgave.

Ønske om at bruge kvælstofretention som et prioriteringsværktøj til projekter med henblik på evt. fremtidige krav om kvælstofreduktion. Der arbejdes på disse tal i fællessekretariatet, og de vil blive sendt rundt så snart vi har dem.